

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Gfv.VII.30.050/2021/7.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Csőke Andrea előadó bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

Az adós: adós1

Az adós felszámolója: felszámoló1

Az adós felszámolójának jogi képviselője: Rédei és Pál Ügyvédi Iroda cím1

A kifogást előterjesztő hitelező: hitelező cím2

A kifogást előterjesztő hitelező jogi képviselője: Dr. Köves Boglárka kamarai jogtanácsos

Az eljárás tárgya: kifogás felszámolási eljárásban

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felszámoló

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla

11.Fpkh.43.150/2020/2

Az elsőfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 6.Fpkh.94/2019/12.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzést hatályában fenntartja azzal a szövegezésbeli pontosítással, hogy a felszámoló a jogerős végzésben meghatározott marasztalási összeget az ott írt határidőben megfizetni köteles az adós részére.

Kötelezi a felszámolót, hogy 15 napon belül fizessen meg a kifogást előterjesztő hitelező részére 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A kifogást előterjesztő hitelező 2018. május 2-án benyújtott kérelme alapján indult eljárásban indította meg a bíróság 2018. október 11-én a felszámolást, felszámolóként a N. Zrt. került kirendelésre. A felszámolást elrendelő 7. sorszámú végzésben az elsőfokú bíróság kötelezte az adóst, hogy felszámolási költségként fizessen meg a hitelezőnek 25.000 Ft közzétételi díjat és 25.000 Ft jogtanácsosi munkadíjat, továbbá 80.000 Ft illetéket a Magyar Államnak.

[2] A felszámolás megindulása után az adós ügyvezetője a felszámolási költségek fedezésére 82.400 Ft összeget bocsátott a felszámoló rendelkezésére, amelyet a felszámoló a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 26. § (5) bekezdése szerinti céltartalékba számolt el. Az adós más vagyonnal nem rendelkezett.

[3] A felszámoló a céltartalékként elkülönített összeget a felszámolási eljárással felmerült költségek fedezésére számolta el, benyújtotta az elkészített egyszerűsített zárójelentést és zárómérleget.

Kifogás, a felszámoló ellenkérelme

[4] A hitelező a Cstv. 51. § (1) bekezdése alapján kifogást nyújtott be a felszámolóval szemben arra hivatkozva, hogy megsértette a Cstv. 27. § (1a) bekezdésében foglalt

rendelkezést. A hitelezőnek az eljárás kezdeményezésével 130.000 Ft költsége keletkezett, melyet a felszámolónak a Cstv. 27. § (1a) bekezdése alapján elsőként kellett volna kifizetnie ahelyett, hogy a későbbi esedékességű költségeket fizette volna ki. Kérte a felszámoló intézkedését megsemmisíteni és a jogellenesen felszámolási költségként elszámolt összegnek az adós vagyonába történő megfizetésére, valamint a hitelező Cstv. 27. § (1a) bekezdése szerinti követelése részbeni kielégítésére, és a zárójelentés és mellékleteinek módosítására kötelezni a felszámolót.

[5] A felszámoló kérte a kifogás elutasítását. Hivatkozott a Kúria BH2018.258. számú eseti döntésében kifejtett jogi álláspontra, mely szerint a jogalkotó célja a Cstv. 26. § (5) bekezdése beiktatásával az volt, hogy megteremtse a forrást az eljárás tényleges lefolytatásához szükséges költségekre és nem az, hogy a felszámoló az átvett céltartalékot a kifogást előterjesztő által hivatkozott Cstv. 57. § (1) bekezdése szerint nyilvántartásba vett hitelezői igények kielégítésére fordítsa.

Az első- és a másodfokú bíróság végzése

[6] Az elsőfokú bíróság a kifogást elutasította. A végzés indokolásában rögzítette, hogy a felek között a tényállásban nem volt vita, kizárólag a jogértelmezés tekintetében.

[7] A Cstv. 26-27.§-a és 58. §-a összevetéséből arra a következtetésre jutott, hogy adósi vagyon hiányában a céltartalék a felszámolónál felmerült és általa finanszírozott költségekkel szemben számolható el elsődlegesen.

[8] A kifogást előterjesztő hitelező fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú végzést megváltoztatta és kötelezte a felszámolót, hogy 15 napon belül fizessen vissza az adós vagyonába 82.400 Ft felszámolási költségként elszámolt összeget és kötelezte, hogy ennek megfelelően dolgozza át és módosítsa a zárójelentést, valamint mellékleteit.

[9] A végzés indokolásában hangsúlyozta, hogy a Cstv. 2018. május 2-án hatályos szabályai alapján kell a jogvitát eldönteni. A Cstv. 27. § (1a) bekezdése 2017. július 1-től hatályos. Ezen módosítás hatályba lépését megelőzően a Cstv. egyértelmű rendelkezést nem tartalmazott a felszámolás elrendelésekor felmerült eljárási költségek megfizetéséről, valamint azok nyilvántartásba vételéről és esedékességének megállapításáról. A módosítás hatályba lépését megelőzően kialakult bírói gyakorlat azonos volt a jelenleg hatályos szabályozással, mely szerint a felszámolás eljárás megindításával kapcsolatban felmerült költséget a céltartalék terhére a felszámolás során később felmerült költségeket megelőzően kellett kielégíteni.

[10] Jelen törvényi szabályozás azonban már értelmezést nem igényel, egyértelmű a szövegezés, hiszen a Cstv. 26. § (5) bekezdése a) pontja esetében a céltartalék képzését egyrészt a Cstv. 27. § (1a) bekezdése szerinti költségekre, másrészt a b) pontban az iratanyag rendezéssel, kezeléssel, tárolással, elhelyezéssel, stb. kapcsolatos kiadások fedezetére írta elő. A felszámolási vagyonból történő kielégítés általános és kötelező szabályai pedig, a Cstv. 57. § (1) bekezdése és 58. § (1) bekezdése a céltartalék felhasználására is irányadók.

[11] Tévedett tehát a felszámoló és az elsőfokú bíróság is, amikor azzal érvelt, hogy a Cstv. nem tartalmaz egyértelmű szabályt a kielégítési sorrendre vonatkozóan.

[12] Nem állapítható meg, hogy az ügyvezető magánszemélyként adta át az összeget. Jelen esetben nincs jelentősége a pénz minősítése szempontjából, hogy az céltartalék vagy sem, annak van jelentősége, hogy az adósi vagyon, illetve a felszámoló a törvény által előírt kötelező kielégítési sorrendet megsértve elsőként nem a felszámolás elrendelésével kapcsolatos és korábban esedékessé vált eljárási költség kifizetését teljesítette, hanem a felszámolás kezdő időpontját követően felmerült felszámolási költségek fedezetére használta fel a pénzüsszege. Ezen költségek közül, amennyiben a befizetett pénzeszköz céltartaléknak minősíthető, az irattárolás költségén túl az irodaszer és postaköltség kifizetése önmagában is jogellenes volt.

[13] Az ítéletábra álláspontja szerint a felszámolási eljárással kapcsolatos, a felszámoló által megjelölt kiadások felmerülése lehetett jogos és szükségszerű, a költségek elszámolásával kapcsolatosan kifogás nem került előterjesztésre, így azok felmerülése, elszámolása csupán azért jogellenes, mert azok kifizetésével a kielégítési sorrendet sértve a felszámoló jogellenes magatartást tanúsított.

[14] A felszámoló jogsértő magatartásának következményeként alkalmazhatónak találta a felszámoló által indokolatlanul kifizetett költségeknek az adós vagyonába történő megfizetésére kötelezést. Nem csak a kifejezetten jogellenesen elszámolt felszámolási költség visszafizetésére kell kötelezni a felszámolót a Cstv. 51. § (3) bekezdése kiterjesztő értelmezésével, hanem a felszámolási eljárásban kell lehetőséget teremteni az esetlegesen szabályosan elszámolt felszámolási költségek visszafizetésére is, ha azok kifizetésével a felszámoló a kielégítési sorrendet megsértette és a felszámolási eljárás kezdeményezésével felmerült költségeket megelőzően az adós vagyonát a később esedékessé vált felszámolási költségekre elköltötte.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelme

[15] A kifogást előterjesztő felszámoló felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és – tartalma szerint – az elsőfokú bíróság végzésének a helybenhagyását. Másodlagosan kérte a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[16] Állította a Cstv. 26. § (5) bekezdésének, 27. § (1a) bekezdésének, 57. § (1) bekezdésének és 58. § (1) bekezdésének a megsértését.

[17] A felülvizsgálati kérelem indokolásában ismételten hivatkozott a Kúria Gfv.VII.30.333/2017. számú döntésére, mely szerint a céltartalékként elkülönített összeget a legszükségesebb felszámolási költségekre kell felhasználni, függetlenül azok esedékességétől. A Kúria e körben a 2014. évi XV. törvény 73. § (3) bekezdésének indokolására hivatkozott, melyből azt a következtetést vonta le, hogy a „céltartalék” jogintézményének bevezetése azt a célt szolgálta, hogy a felszámolási eljárás technikai feltételei biztosíthatóak legyenek.

[18] A céltartalék rendeltetése a felszámolási eljárás minimális költségeinek a biztosítása. Az erre vonatkozó rendelkezésekre nincsenek kihatással a Cstv. 27. § (1a) bekezdésében foglaltak. A Cstv. 27. § (1a) bekezdése csak azt rögzíti, hogy a hitelező költségeit a felszámolást elrendelő végzésben kell meghatározni, másrészt megállapítja, hogy az elszámolás során e költségeket milyen esedékességgel kell elszámolni. E követelések esedékességének időpontja azonban továbbra sincs kihatással a céltartalékkal való elszámolásra.

[19] Téves ezért az az álláspont, hogy a Cstv. 57. § (1) bekezdésében és 58. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések a céltartalék felhasználásának vonatkozásában is irányadóak lennének, hiszen a Cstv. 26. § (5) bekezdésének beiktatása éppen ezzel ellentétes célt szolgált, azaz, hogy a céltartalék szerinti követelések kiegyenlítésére ne az általános szabályok vonatkozzanak. A Cstv. 26. § (5) bekezdés szerinti költségeket ugyanis nem az adós általános értelemben vett vagyonából, hanem az attól elkülönített célvagyonból kell megtéríteni.

[20] A kifogást előterjesztő hitelező felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős végzés hatályában való fenntartását. Hangsúlyozta, hogy a felszámoló nem vette figyelembe a Cstv. 26. § (5) bekezdésének a) pontját, egyértelműnek tekintette, hogy a b) megelőzi az a) pontot.

A Kúria döntése és jogi indokai

[21] A Kúria a jogerős végzést a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Cstv. 6. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 423. § (1) bekezdése szerint.

[22] Elsőként hangsúlyozza, nem közömbös az, vajon céltartalékként került-e átadásra a felszámoló számára a 82.400 Ft. Ennek ugyanis több szempontból jelentősége van: részben a céltartalékból kielégíthető követelések és a többi felszámolási költség viszonylatában, részben pedig a Cstv. 31. § (1) bekezdés i) pontja tekintetében. A céltartalékként megjelölt elkülönített összeg jelentőségét kiemeli a Cstv. 26. § (5) bekezdésének felvezető szövege is.

[23] A felülvizsgálati eljárásban eldöntendő jogkérdés azonban az volt, helytállóan értelmezte-e a másodfokú bíróság a Cstv. 26. § (5) bekezdés a) és b) pontja közötti viszonyt a Cstv. 58. § (1) bekezdésében írt szabálynak megfelelően.

[24] A Kúria elsőként hangsúlyozza, hogy a felszámoló által hivatkozott BH2018.258. számú eseti döntésben a Cstv. 2014. május 30-án hatályos 26. § (5) bekezdését kellett értelmezni. Az akkor hatályos rendelkezés csak a felszámolás lebonyolítása során felmerült felszámolási költségek fedezetére írta elő céltartalék létrehozását, s széleskörű felhasználási lehetőséget adott a felszámoló számára a felszámolási költségek körében. Az ítéltábla azonban helytállóan állapította meg, hogy jelen eljárásban a már 2017. július 1-től módosított szabályt kell figyelembe venni, mely a céltartalék nagyságát és felhasználási módját is megváltoztatta.

[25] Eszerint ugyanis a céltartalékot

„a) a 27. § (1a) bekezdés szerinti költségekre, valamint

b) az iratanyagának rendezésével, kezelésével, tárolásával és elhelyezésével, számláinak vezetésével összefüggő díjakkal, valamint a vagyontárgyai őrzésével, állagmegóvásával kapcsolatos legszükségesebb kiadások fedezetére” lehet felhasználni.

[26] A Kúria hangsúlyozza, hogy azok a követelések, amelyekre a céltartalék felhasználható, a felszámolási költségek közé tartoznak, kiemelésüknek azonban az a következménye, hogy a többi felszámolási költségekhez képest privilegizált helyzetben vannak.

[27] Jóllehet a Cstv. 27. § (1a) bekezdése szerinti követelések a felszámolási költségek között is általában elsőbbséget élveznének – kivéve a felszámolás kezdő időpontját megelőzően esedékessé vált munkabérvköveteléseket –, hiszen már a felszámolás kezdő időpontjában esedékesek, a Cstv. 26. § (5) bekezdés b) pontjába tartozó igények azonban csak a felszámolás tartama alatt keletkeznek, s így megelőzhetné őket más felszámolási költséges igény.

[28] A Cstv. 26. § (5) bekezdésében megjelölt követelések vonatkozásában tehát megállapítható, hogy a céltartalékkal kapcsolatos rendelkezés miatt e követelések és a többi felszámolási költség követelés viszonylatában nem alkalmazható a Cstv. 58. § (1) bekezdésében írt esedékességi szabály.

[29] A jogszabály logikája szerint a céltartalék összegét az adós (vezető tisztségviselője) pontosan meg tudja határozni, hiszen az elsőfokú bíróság felszámolást elrendelő végzésének a meghozatala után kell a céltartalékot képezni. Az elsőfokú végzésnek – jóllehet még nem jogerős – tartalmaznia kell a Cstv. 27. § (1a) bekezdés szerinti költségeket, ezért azok összege az adós számára ismert, a Cstv. 26. § (6) bekezdése pedig 150.000 Ft-ot határoz meg a felszámolási költségek becsült költségeire.

[30] A céltartalékot az adott esetben 130.000 Ft+150.000 Ft, azaz 280.000 Ft-ban kellett volna az adósnak megképeznie. A céltartalék képzése valójában azt jelenti, hogy az adósnak ekkora összeggel mindenképpen rendelkeznie kellene a felszámolás kezdő időpontjában.

[31] A jogvitát – mint a jelen esetben is – az okozza, ha ennél kisebb összegben képez céltartalékot az adós, és nincs más vagyona, amelyből ezek a felszámolási költségek fedezhetők lennének.

[32] A Cstv. nem rendelkezik kifejezetten a két pont egymáshoz való viszonyáról, de a Kúria álláspontja szerint – figyelemmel arra is, hogy jóllehet elkülönült kielégítési lehetőséggel rendelkeznek, de mégis felszámolási költségnek minősülnek – helytállóan állapította meg az ítéletábra, hogy a Cstv. 58. § (1) bekezdésének rendelkezése alkalmazandó, azaz a Cstv. 26. § (5) bekezdés a) pontos költségek mindenképpen elsőként fizetendők.

[33] E körben a Kúria hangsúlyozza, hogy a Cstv. 31. § (1) bekezdés i) pontja szerint az adós vezető tisztségviselőjének a céltartalék képzéséről is tájékoztatnia kell a felszámolót, és ha ezt a céltartalékot tévesen alakította ki, a felszámoló erre felhívhatja a figyelmét.

[34] A Kúria álláspontja szerint a Cstv. 51. § (3) bekezdése értelmezése körében a jogellenesen felszámolási költségként elszámolt összeg adós vagyonába megfizetésére kötelezésről helytállóan döntött az ítéletábra. Ide tartozik ugyanis azon túl, hogy jogellenesen felszámolási költségként fizetett ki valamit a felszámoló – azaz a bíróság nem fogadja el a felszámolási költségként való kifizetés indokoltságát – az a helyzet is, amikor a felszámoló a nem vitatott felszámolási költséget jogellenesen számolja el, azaz nem a jogszabálynak megfelelően történt meg a nem vitatottan felmerült felszámolási költség kifizetése így például nem tartotta be a felszámoló a Cstv. 58. § (1) bekezdése szerinti kielégítési sorrendet és ezt megalapozottan kifogásolta egy hitelező.

[35] Megjegyzi ugyanakkor a Kúria, hogy a felszámoló – a rendelkezésre álló adatok alapján – nem magának fizette meg ezt az összeget, ezért nem visszafizetnie, hanem megfizetnie kell az adós részére.

[36] A felülvizsgálati kérelem érvelésével kapcsolatban a Kúria utal arra, hogy a felszámoló tévesen értelmezte az eljárásban alkalmazandó jogszabály szövegét. A korábbi rendelkezéshez képest ugyanis a jogalkotó a 2017. július 1-jén történt módosítással korlátozta a Cstv. 26. § (5) bekezdés b) pontja szerinti azon jogcímeket, amelyekre a céltartalék felhasználható. Nem valamennyi felszámolási költségre vonatkoznak tehát a privilegizált szabályok, hanem az iratanyag rendezésére, megőrzésére, a számlavezetési díjakra és a vagyonmegőrzés-megóvás legszükségesebb költségeire.

[37] A kifejtettek alapján a Kúria a jogerős végzést hatályában fenntartotta a Pp. 424. (1) bekezdése szerint.

Záró rész

[38] A felszámoló felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a kifogást előterjesztő hitelező felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a jogi képviselétével felmerült munkadíjból áll. A munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3)-(5) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[39] A Kúria tárgyaláson kívül hozta meg határozatát.

Budapest, 2021. március 30.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hitelül: